

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота
з корейської філології на тему:
**ОНОМАТОПЕЇЧНА ЛЕКСИКА В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ, РІЗНИЦЯ МІЖ ЇЇ
СЕМАНТИЧНИМИ ГРУПАМИ, ТА ЇЇ АКТУАЛЬНІСТЬ**

Студентки групи Пкор 19-19
факультету східної і слов'янської філології
денної форми здобуття освіти

Освітньої програми:

Корейська мова та література і переклад,
західноєвропейська мова

Спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.06 __ Східні мови та
літератури (переклад включно),

перша – корейська

Третяк Юлії Сергіївни

Науковий керівник:

Доц. Пророченко Н. О.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ЯВИЩЕ ОНОМАТОПЕЇЧНОЇ ЛЕКСИКИ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ	6
1.1. Семантичні групи ономатопеїчної лексики	6
1.2. Відмінності, особливості та формування 의성어 та 의태어	10
1.2.1. Фонологічні, морфологічні та синтаксичні особливості ономатопеїчної лексики	10
1.2.2. Відмінності між образотворчими та звуконаслідувальними словами	17
Висновки до розділу 1	19
РОЗДІЛ 2. АКТУАЛЬНІСТЬ ОНОМАТОПЕЇЧНОЇ ЛЕКСИКИ	22
2.1. Роль ономатопеїчної лексики в пхансорі та газетах	22
2.2. Роль ономатопеї у вебтунах і манхвах	25
Висновки до розділу 2	28
ВИСНОВКИ	30
АНОТАЦІЯ.....	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	34

ВСТУП

Найбільша риса, яка відрізняє людину від тварини, це мова. Можна сказати, що все, що люди отримали в суспільному житті, походить від мови. Усвідомлення того, що люди можуть бути людьми лише тому, що вони мають мову, здається, існувало з давніх часів. Мова має силу, що перевищує простий засіб спілкування, і колись наші предки вірили в те, що вона є каналом, що з'єднує людей і богів. А найменш неподільною частиною мови є саме звуки.

Але ж звуки це не лише про живих створінь, чи конкретно людей, бо більшість явищ у природі супроводжуються певними характерними звуками: дзюрчання джерельної води, шелест осіннього листа, хвилі, що розбиваються на березі пляжу, спів птахів. Однак, у різних мовах звуки ідентифікуються та репродукуються в залежності від особливостей, які притаманні рідній мові мовця, проходячи крізь призму фонологічної та фонетичної систем.

Один з найважливіших висновків, до якого приходять науковці досліджуючи глибини мови, а до цих глибин входить і оноματοпеїчна лексика, полягає в тому, що оноματοпея – це не настільки поширене явище в мові. Однак, звуки, які ми можемо чути та за якими можемо спостерігати в навколишньому світі та звуки, які ми видаємо самі несуть в собі певний символічний потенціал. І під потенціалом мається на увазі можливість передачі явища звукової діяльності, так і діяльності без звуку.

Виявлення мовних явищ, таких як оноματοпеїчна лексика, а також проблеми вивчення іноземної мови, в нашому випадку, корейської – це якраз питання, які протягом багатьох років цікавили філологів та науковців, не дивлячись на велику кількість досліджень, включаючи психолінгвістичні експерименти, які були спрямовані на більш детальне вивчення звуконаслідувальних та образотворчих слів. Цим і обумовлена **актуальність** даної курсової роботи.

Вивчення оноματοпеї має велике значення для вирішення надзвичайно важливих мовознавчих проблем, зокрема проблем, пов'язаних з питаннями походження мов, розвитком їхніх фонетичних систем, існуванням взаємозв'язку між фонемами та семантикою, дослідженням звукосимволізму.

Серед лінгвістів, які приділили значну увагу ономотопеїчній лексиці загалом можна відзначити Вільгельма фон Гумбольдта, Жан-Жака Руссо, Кур де Жебелена. Серед корейських науковців та лінгвістів, найбільше праць на тему звуконаслідувань та образотворчих слів видали Чеван, Джо Чан Гю, Джу Гьон Хі та Нам Пун Хьон.

Виділяючи українських лінгвістів та науковців, які займались питанням ономотопеїчної лексики в українській мові, варто згадати Любов Іванівну Мацько (1985).

Метою курсової роботи є детальне дослідження ономотопеїчної лексики та особливостей її функціонування в корейській мові. А для здійснення поставленої мети варто виконати такі **завдання** як:

- 1) дати визначення поняттю ономотопеїчної лексики;
- 2) виявити особливості семантичних груп ономотопеїчної лексики;
- 3) виявити функції ономотопеїчної лексики, її морфологічні та синтаксичні особливості
- 4) проаналізувати актуальність таких концептів на основі газет, частини корейської культури та сучасних цифрових коміксів – вебтунів.

Об'єктом дослідження виступає ономотопеїчна лексики корейської мови.

Предметом дослідження є семантичні групи ономотопеїчної лексики: звуконаслідувальні та образотворчі слова.

Матеріалами дослідження послуговували наукові роботи корейських лінгвістів і філологів, ономотопеїчна лексика у популярних корейських газетах *조선일보* та *세계일보*, а також у корейському цифровому коміксі «백수세끼».

Методи дослідження. При виконанні курсової роботи використовувались елементарно-теоретичний метод, що показує причинно-наслідковий зв'язок певних явищ, а також включає: аналіз, порівняння синтез та узагальнення; а також емпіричний метод, що дозволив провести вивчення та детальний аналіз наукових текстів корейських та українських науковців.

Новизна курсової роботи пояснюється вибором самого об'єкту роботи, оскільки, як зазначалось вище, ономотопеїчній лексиці особливої уваги не приділяють, порівняно з іншими лексичними одиницями мови.

Практичне значення роботи полягає в тому, що ця робота може послужити базою для подальшого вивчення питання ономотопеїчної лексики корейської мови. В майбутньому на базі цього може бути проведено дослідження, яке дозволить класифікувати ономотопеїчні одиниці на основі функцій, які вже були зазначені, а також виділити нові. А також матеріали глибокого дослідження ономотопеїчної лексики в корейській мові українською, можуть бути використанні при підготовці студентів до екзамену на рівень знань корейської мови Топік.

Структура курсової роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, які включають по два підрозділи, висновків до кожного з розділів, загальних висновків, списку використаної літератури.

РОЗДІЛ 1. ЯВИЩЕ ОНОМАТОПЕЇЧНОЇ ЛЕКСИКИ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

1.1. Семантичні групи ономатопеїчної лексики

Людський голос має певну особливість – він одночасно є джерелом звуків і інструментом мови. Світ знакових систем повний розмаїття, і в сфері знакової комунікації використовується п'ять сенсорних каналів. Однак науковці виділяють найважливішою складовою саме звукові знаки.

Навколишній звуковий світ, все, що нас оточує і хоч якимось чином пов'язано зі звуками, відбивається в мові. Той факт, що звук складніше сприймати і передати, ніж передати певний колір, несе відносну суб'єктивність слухових відчуттів людини.

Науковці, лінгвісти та філологи знову активізують свою і так активну діяльність у глибокому дослідженні та вивченні мови, що пов'язано з багатьма факторами, включаючи запозичення та перейняття лексики з інших мов. Певною мірою активізувалися мовознавчі дослідження, пов'язані як із дослідженням фонетичної будови мов, так і лінгвісти продовжують працювати над осмисленням кількісної та якісної характеристики звуків у різних мовах.

Явище ономатопеїчної лексики – це не щось нове, воно було предметом уваги дослідників та вчених-лінгвістів ще здавна. Першоджерела вивчення зв'язку мовних звуків і їх значення можна знайти в працях античних філософів (один із діалогів Платона «Кратил, або правильність імен»), вчених 17-го та 19-го століття (Вільгельм фон Гумбольдт, Жан-Жак Руссо, Кур де Жебелен та інші).

Ономатопеїчна теорія походження мови, що отримала свій розвиток у працях Йоганна-Готфріда Гердера та Готфріда Вільгельма Лейбніца представляє особливий інтерес. Отже, згідно з нею, мова виникла в результаті наслідування звукових і незвукових ознак певних об'єктів. Ця теорія визнавала існування власного зв'язку між звуком і значенням у словах і визнання природного характеру цього зв'язку. Ті, хто виступав проти такої теорії, розкритикували і саму теорію, і її пропагандистів за недооцінку соціальних умов виникнення мови та за чітко виражену абсолютизацію принципу ономатопеї. В пізніший період проблемі ономатопеї не надавалось достатньо уваги. Все тому, що протягом досить тривалого часу серед науковців та лінгвістів існувала думка про те, що ономатопеїчна лексика непродуктивна та

нечисельна. Однак, до середини 20 століття було визнано та доведено помилковість такої думки саме завдяки накопиченому досвіду в методах роботи лінгвістів та інших дослідників мови, а також завдяки великій кількості позитивних результатів досліджень у різних мовах світу, які показали, що ресурси оноματοпеїчної або звукообразотворчої лексики набагато більші, і що такий концепт повинен бути детально досліджений та аналізований.

Як відомо, для оноματοпеїчної лексики будь-якої мови, у тому числі й корейської, характерний не лише звуковий символізм, а й символізм форм або, іншими словами, символізм на морфемному рівні. Не є новиною також і той факт, що представники різних народів відтворюють ті чи інші звуки живої та неживої природи по-різному. Так, для українця крик kota чується і записується як «м-я-я-у-у», а для корейця - «야옹야옹». Але якщо в українській мові звукозображувальні слова з'являються доволі рідко, особливо в реальному житті та спілкуванні, то в корейській, навпаки, звуконаслідувальні та образотворчі слова представляють доволі вагомий пласт лексики, який, можна сказати, необмежений контекстом і дуже часто зустрічається навіть в повсякденній мові носіїв.

Тим не менш, питання класифікації корейської оноματοпеїчної лексики навіть до сьогодні залишається відкритим, а також думки науковців на цей рахунок не сходяться в більшості випадків.

У сучасному мовознавстві оноματοпеїчну лексику розглядають як цілісну систему, яка представлена двома лінгвістичними явищами: звуконаслідування (의성어) і образотворчі слова (의태어). Корейська мова - це мова, у якій звуконаслідувальні та образотворчі слова розвинені набагато більше, ніж у будь-якій іншій мові, і це одна з характеристик корейської лексики. Це цінний словниковий матеріал, який багато в чому показує симптоматичну сторону мови. 의성어 та 의태어 є останньою сферою лексики, на яку не вплинули китайські ієрогліфи, і є цінним словниковим матеріалом, який багато в чому показує характерні аспекти корейської лексики.

Оноματοпеїчна лексика є доповненням до побудови речення, а не обов'язковим компонентом речення. Тим не менш, звуконаслідувальні та образотворчі слова були споконвічними елементами корейської мови, які можуть виражати яскраве відчуття

ритму та жвавості, і якщо ті, хто вивчає корейську мову добре використовують ці елементи у щоденній розмові, вони не тільки зможуть висловити краще свої думки, ведучи діалог з носіями мови, але й створить у них враження, що вони добре володіють мовою, та розуміють цінність і доречність використання навіть таких необов'язкових компонентів речення. Проте, на відміну від корейців, які природно та вільно використовують 의성어 та 의태어, більшість іноземців у процесі вивчення мови відчують певні труднощі з використанням цих елементів мови. Вивчення звуконаслідувальних та образотворчих слів студентам на першому рівні з недостатнім словниковим запасом є надто обтяжливим. З іншого боку, воно необхідне для учнів середнього та просунутого рівня, які мають чудову здатність до вивчення лексики та можуть краще розуміти принципи словотворення порівняно з тими, хто лише на початковому рівні.

Через дещо недостатнє виділення часу для вивчення 의성어 та 의태어 у тих, хто вивчає корейську мову, не вистачає розуміння концепції та характеристик цих елементів, і, як результат, вони відчують багато труднощів у використанні вивченого на практиці, особливо спілкуючись з носіями мови. Тому для того, щоб вільно розмовляти корейською мовою, почуватись впевненіше у вираженні своїх думок на рівні носія мови, використовуючи звуконаслідувальні та образотворчі слова перш за все, необхідно розуміти поняття, характеристики та різницю між цими двома концептами. Якщо ви розмовляєте корейською мовою, ви розумієте, що мається на увазі під 의성어 та 의태어 і відразу зможете навести кілька прикладів. Однак, якщо попросити корейця пояснити саму концепцію, то навіть йому відповісти буде непросто. Тому варто подивитися, що таке звуконаслідування і якими термінами воно визначається.

Корейські філологи та науковці намагались дати образотворчим та звуконаслідувальним словам визначення.

Юн Хі Вон (1993) зазначив, що звуконаслідувальні слова народжуються шляхом наслідування звуків природи. А образотворчі слова створюються шляхом імітації зовнішнього вигляду предмета.

Шин Джун Джін (1998) впевнений, що звуконаслідувальні слова виражаються шляхом моделювання звуків або форм як мовних форм, але функціонують як самостійні слова, які не змінюють значення навіть при заміні певного класу приголосних або голосних, що належать до фонологічної системи мови, і мають лише відтінкові відмінності.

Чеван (2003) же в свою чергу описував звуконаслідувальну лексику, як лексику, яка відноситься до слів, створених для позначення або опису будь-якого звуку, природного чи штучного, максимально наближеного та адаптованого до структури фонем та складу мови. Звуконаслідувальні слова — це слова, що виражають щось, що не є звуком, тобто неслухове відчуття, перетворюючи його на слухове враження.

Узагальнюючи наведені вище визначення науковців, що займались вивченням питання ономапоетичної лексики, можемо зупинитись на коротких визначеннях: 의성어 - звуконаслідувальні слова, що імітують звуки предметів, людей, тварин, тощо, а 의태어 - образотворчі слова, що імітують стан, форму або рух предметів. Тобто, звуконаслідувальні слова відносяться до тієї категорії слів, які настільки близькі до звуку, наскільки це можливо для позначення або опису природних чи штучних звуків, що вони відповідають фонемі та складам певної мови. І відрізняються від вокальної імітації тим, що ці слова відповідають фонетичній та складовій структури мови. В свою чергу образотворчі слова відіграють функцію у перетворенні неслухових відчуттів на слова зі слуховими враженнями. Це слова, які описують ситуацію, сприйняту за допомогою зору, дотику, смаку, нюху тощо.

Основна відмінність звуконаслідувальних слів від образотворчих полягає в тому, що звуконаслідувальні виражають звук як звук, тоді як образотворчі слова виражають незвук у формі звуку, як би це дивно і нелогічно не звучало. Образотворча лексика не є референтними звуками, тому жодним чином не можна вважати, що це одне і те ж саме, а з іншого боку, звуконаслідувальна лексика сприймається, як звук, такий самий або дуже близький до референтного звука носіями певного мовного суспільства.

На питання «скільки взагалі таких слів існує в корейській мові» точної відповіді не знайдеться. Немає чіткої цифри, скільки всього існує звуконаслідувальних та

образотворчих слів разом взятих, однак 표준국어대사전 (1999) (Стандартний словник корейської мови) пропонує цифру - 9,964. Як вже зазначалось вище, корейська є однією з мов, яка багата на звуконаслідуальну та образотворчу лексику.

1.2. Відмінності, особливості та формування 의성어 та 의태어

1.2.1. Фонологічні, морфологічні та синтаксичні особливості ономаітопейчної лексики

Корейська мова має чітко визначену систему гармонії голосних, у якій голосні традиційно поділяються на три категорії: світлі (ㅏ, ㅑ, ㅓ, ㅕ, ㅗ, ㅛ, ㅜ, ㅠ, ㅡ, ㅟ, ㅠ), темні (ㅓ, ㅕ, ㅗ, ㅛ, ㅜ, ㅠ, ㅡ, ㅟ, ㅠ) та нейтральні голосні (ㅣ). Світлі голосні виражають яскравість, легкість, тонкість і дрібність, в той час як темні голосні створюють протилежні відчуття, такі як: темрява, важкість, товщина, великість. Згідно з правилами гармонії голосних, темні голосні в корейській мові ніколи не можуть вживатися разом зі світлими, і навпаки. Причиною пояснення або, краще сказати, нагадування такої установленної норми є явище голосного аблауту.

Аблаут голосного, менше відомий у лінгвістиці як градація голосного, є однією з найпоширеніших характеристик ономаітопейчної лексики з точки зору звукоісимволізму. Голосний аблаут складається із систематичної варіації голосних, щоб змінити значення певного слова. До прикладу, візьмемо достатньо поширене образотворче слово 1) 반짝, до складу якого входять світлі голосні, і означає щось маленьке та легке, що сяє; в той час як образотворче слово 2) 번쩍 де світлі голосні змінені на темні, несе в своєму значенні щось велике і важке, що сяє. Приклади використання в реченнях:

- 1) 하늘에서 반짝 빛나던 별 하나가 아래로 떨어졌다.
- 2) 우리 집 옆에 있는 성당의 천장은 금으로 번쩍 빛이 났다.

Ще одним прикладом, який гарно відображає різницю у зміні значення слів при використанні світлих чи темних голосних, є образотворче слово 1) 모락모락 – у склад якого входять світлі голосні та 2) 무럭무럭 – із темними голосними. 무럭무럭 описує, як велика кількість диму безперервно піднімається вгору (наприклад дим, який йде з вихлопної труби автомобіля або заводу). Приклади використання в реченнях:

- 1) 김이 모락모락 나는 차를 마시고 싶다.
- 2) 차의 배기관에서 무럭무럭 나오는 연기 때문 숨가빴다.

Таким чином, завдяки своїй семантичній деталізації голосний аблаут може призвести до незначних змін у значенні того, що виражається.

Ще кількома яскравими прикладами того як змінюється значення ономатопеїчної лексики в залежності від того, чи в слові стоїть темний чи світлий голосний, 토끼 강충강충 뛰다 – «кролик плигає скік-скок» і 캥거루 경충경충 뛰다 – «кенгуру скаче плиг-плиг». Те, як скаче кролик майже не чути, порівняно зі звуками, які видає кенгуру при переміщенні.

Мутація приголосних, також відома як аблаут приголосних, поступово змінює значення слова з точки зору інтенсивності. Корейська мова має триступеневий зсув від простого приголосного, до його посиленої, а потім і до його придихальної форми. Тобто можемо розділити їх на прості (ㄱ, ㄷ, ㅂ, ㅅ, ㅈ), інтенсивні/посилені (ㄲ, ㄸ, ㅃ, ㅆ, ㅉ) та параінтенсивні/придихальні (ㅋ, ㅌ, ㅍ, ㅊ) приголосні. Хорошим прикладом може послугувати 1) 깜깜, яке утворено за допомогою інтенсивного приголосного ㄲ, і описує зазвичай стан темряви. Подібним йому є слово 2) 캄캄, яке утворене за допомогою параінтенсивного приголосного ㅋ, і зображує стан, коли по контексту нам підходить значення «дуже темно». Класифікувати такі зміни в значенні слова можна в залежності від того, який приголосний стоїть; 평음 з простими приголосними ㄱ, ㄷ, ㅂ, ㅅ, ㅈ; 경음 з інтенсивними приголосними ㄲ, ㄸ, ㅃ, ㅆ, ㅉ та 격음 з параінтенсивними приголосними ㅋ, ㅌ, ㅍ, ㅊ. Приклади використання в реченнях: 불빛 없이 깜깜 어두운 교실 안에서 우리는 몇 시간 동안 이야기를 나누었다. 가로등 없는 캄캄한 밤길을 혼자 가는 게 무섭다.

Продовжуючи тему приголосних та більше деталізуючи особливості такого концепту як звуконаслідувальні та образотворчі слова, варто також додати, що згідно з дослідженням Кіма Хон Бома (1995), закінчення звуків у 2456 ономатопеїчних словах є приголосні ㄱ, ㅇ, ㄷ, ㄷ, ㅅ, ㄴ, ㅁ, ㅂ. Звуконаслідувальні та образотворчі слова, що закінчуються на ㄱ, ㅇ та ㄷ, складають близько 77,3% від загальної кількості. Пак Дон Гин (1990) в свою чергу зазначив, що людські емоції та враження

різняться в залежності від конкретного звуку, посилаючись на закінчення ономапопеїчної лексики. Наприклад:

- ‘ㄱ’, який майже не чути, коли він закриває склад і стоїть у патчімі, має коротку паузу, що створює відчуття поспішної зміни або різкого переривання (똑)
- ‘ㄴ’ надає легкий та безперервний тон повільній паузі (차근차근)
- ‘ㄹ’ надає відчуття текучості та наполегливості (개굴개굴)
- ‘ㅁ’ створює відчуття повільної паузи (점점)
- ‘ㅂ’ дає тихий і короткий звук (허겁지겁)
- ‘ㅅ’ дає відчуття від’єднаності, створюючи більш ніжне відчуття, порівняно з ‘ㄴ’ (울긋불긋)
- ‘ㅇ’ залишає післясмак і підвищує або надає тривалий тон для слів, які йдуть після (뽕뽕)

Щодо морфологічних особливостей звуконаслідувальної та образотворчої лексики, існує три типи звуконаслідувальних та образотворчих слів в корейській мові: форми однини, повторювані форми та комбіновані форми (Чеван, 2003). Однак через різну структуру мов, типи ономапопеїчних слів відповідно можуть різнитись.

Редуплікація є найважливішою характеристикою ономапопеїчної лексики з точки зору морфології. Такі слова можна класифікувати відповідно до їхньої форми на: просту форму та повторену форму. Повна редуплікація є найпоширенішою формою, хоча існує ще й часткова редуплікація. Редуплікація несе в собі значення безперервності, повторення, інтенсивності, наголосу та множинності. Ось, наприклад, слово 반짝, як вже було зазначено вище відноситься до чогось маленького та легкого, що світить, в своїй простій формі означає щось окреме, наприклад одну зірочку, яка сяє в небі, тоді як, з іншого боку, 반짝반짝 ілюструє маленькі та легкі зірки, які сяють, маючи на увазі, що їх багато.

Звуконаслідувальні та образотворчі слова відіграють важливу роль у лінгвістиці, і посилюють значення того, що намагається висловити автор з деталізацією, виразністю та ритмом. Аблаут голосного, аблаут приголосного або редуплікація є основними факторами, які використовуються для досягнення цієї цілі.

Найбільш примітною морфологічною особливістю корейської ономапеї є те, що є багато прикладів її використання у формі повторення. Більшість морфологічної композиції слів мають форму повторення, і вона поділяється на тип однини і повторюваний тип, який в свою чергу поділяється на повний повтор і частковий повтор залежно від того, чи повторюється все слово, чи повторюється лише його частинка. Крім того, він поділяється на 동음반복 (повторення одного звуку) і 유음반복 (повторення відбувається з заміною звуку) залежно від того, чи повторюється форма слова, як вона є, чи повторюється лише частина.

Чеван (2003) класифікував звуконаслідувальні та образотворчі слова на основі повторення форми. Так ономапеїчна лексика поділяється на 단독형 (одинична форма) та 반복형 (повторювана форма), яка в свою чергу розгалужується на 동음반복형 (повторення одного звуку), 유음반복형 (повторення з заміною звуку) та 부분반복형 (часткове повторення) (2003).

Одинична форма поділяється на:

일음절 단독형 (односкладову форму): 확, 딱, 꺾, 광, 쓱, 픽, 핑

이음절 단독형 (двоскладову форму): 반짝, 깜박, 버럭, 히죽, 후딱

삼음절 단독형 (трискладову форму): 후다닥, 지그시

사음절 단독형 (чотирикладову форму): 엉거주춤

Форма, де відбувається повторення одного звуку поділяється за кількістю складів на 일음절반복형 (односкладовий), 이음절반복형 (двоскладовий) і 삼음절반복형 (трискладовий). Повторення з заміною звуку включає тип заміни голосних, тип заміни приголосних і тип заміни складу. Якщо поділити звуконаслідувальні слова за ознакою повторення, то воно виглядає наступним чином.

Повторення одного звуку:

음절 반복형 (односкладове повторення): 뽕뽕, 푹푹푹, 슬슬

이음절 반복형 (двоскладове повторення): 보글보글, 빙글빙글, 문득문득

삼음절 반복형 (трискладове повторення): 후루룩후루룩

Повторення із заміною звуку:

모음 교체형 (заміна голосного): 되송대송

자음 교체형 (заміна приголосного): 옹기종기

음절 교체형 (заміна складу): 어슷비슷, 안절부절, 허겁지겁

Часткове повторення:

부분반복형

Повторення одного складу двічі в 4-складовому слові: 데구루루, 팽그르르

Повторення одного складу двічі в 3-складовому слові: 주르르

Повторення одного складу двічі із невеликою зміною в одному з двох: 따르릉,
오도독

Ономатопеїчна лексика в корейській мові була досліджена Чон Сон Уком (2003). Дослідник вивчав морфологічні форми ономатопеїчних слів та ідеофонів. Результати показали, що найпоширенішою ономатопеїчною лексикою в корейській мові є двоскладова форма (приблизно 36,60%), на другому місці чотирискладова форма (21,04%), а після неї слідує односкладова форма (16,09%).

Корейська ономатопеїчна лексика як компонент речення в основному функціонує як прислівник, прикметник, незалежні або самостійні слова. Щодо граматичних функцій корейської ономатопеїчної лексики, то в основному звуконаслідувальні слова та образотворчі слова виконують роль прислівника. Найпоширенішим мабуть прикладом є *깜짝 놀랐다* – «сильно здивувався/сильно налякався». Також вони можуть функціонувати як прикметники. Наприклад, *문을 확 소리가 나게 열다* – «відчиняти двері з гуркотом». Більш специфічним є функціонування такого концепту у вигляді незалежного слова, бо воно може часто зустрічатись у вигляді самостійного речення. Зазвичай таке звуконаслідування зустрічається на початку речення і функціонує як самостійне слово, не пов'язане безпосередньо з тим чи іншим компонентом речення.

Багато образотворчих та звуконаслідувальних слів, поєднуючись з такими суфіксами як '-거리다, -대다', '-하다', стають дієсловами або прикметниками. Це обговорювалося багатьма попередніми дослідниками як репрезентативний морфологічний критерій для розрізнення тих самих *의성어* та *의태어*. Однак, є різниця в частинах мови, які утворюються при їх поєднанні образотворчих слів та звуконаслідувальних слів. Як вже зазначалось раніше при поєднанні з '-거리다, -대다' слова обов'язково стають дієсловами, але коли вони поєднуються з '-하다', то стають

або прикметником або дієсловом. Однак є певні обмеження коли конкретно образотворче слово об'єднується з цими закінченнями. Іншими словами, у випадку звуконаслідувальних слів, дієслово виходить без винятку. Приклади зі звуконаслідувальною лексикою:

개굴개굴 [개굴개굴하다] - дієслово

드릉드릉 [드릉드릉하다] - дієслово

사각사각 [사각사각하다] - дієслово

Приклади з образотворчими словами:

끄덕끄덕 [끄덕끄덕하다] - дієслово

보송보송 [보송보송하다] - прикметник

수북수북 [수북수북하다] - прикметник

Такі слова, тобто ті, до яких приєднуються суфікси '-거리다, -대다', '-하다' вказують на те, що звук лунає неодноразово або повторюється. Наприклад, '달가닥하다' виражає звук безперервного стукоту або цокання.

З точки зору частин мови, здебільшого звуконаслідувальні та образотворчі слова класифікуються науковцями як прислівники. За винятком таких випадків, коли вони використовуються в якості іменників. Наприклад, у випадку з звуконаслідувальними словами, '뽀뽀' – поцілунок в щоку або у вуста, або '뽀뽀' – звук, що видає пейджер. У випадку з образотворчими словами, '옥신각신', що зазвичай стоїть перед дієсловом 싸우다 – «битись/сваритись», і означає перепалку або сварку.

Проте, на відміну від образотворчих слів, які в більшості випадків є прислівниками, серед звуконаслідувальних слів є немало випадків, коли слова можна розглядати як вигуки. Наприклад, 휴, 후유, 호호, 아아, 아으, 으아, 꾸꾸, 구구 і так далі. Як вже зазначалось, типова форма для ономапопеїчної лексики – це прислівник, але Сон Мун Джун (1988) зазначає, що кожен словник має різне трактування частин мови для цих двох концептів, і наголошує на факті, що ономапопеїчна лексика може само по собі скласти повноцінне речення, тобто мати сенс без допоміжних частин речення, він вважає правильним класифікувати їх як вигуки також. Повернувшись назад до слів Сон Мун Джуна про різне трактування прикладів 의성어 та 의태어, можна навести

приклад ономатопеїчного слова 꼬끼오 – «ку-ку-рі-ку»; крик півня, яке в словниках 국어대사전 та 역순사전 визначається як прислівник, а в 큰사전 – вигук.

Ономатопеїчна лексика, як згадувалось вище виступає часто в ролі прислівника. Це найбільш типова функція ономатопеїчної лексики. Ономатопеїчні слова не поєднуються з іншими гілками ономатопеїчної форми, а приймають просту або повторювану форму окремо, іноді з приєднаними суфіксами -이/히, наприклад:

팔쥐는 호박을 꼭 눌러 보았다. → ㄴ 팔쥐는 호박을 꼭꼭 눌러 보았다.

콩쥐는 방끗 웃었다. → ㄴ. 콩쥐는 방끗이 웃었다.

Певним чином синтаксична функція ономатопеїчної лексики полягає в тому, щоб змінити слова, які описують стан, рух, якість предмету. Згідно з Чеваном (1993), ономатопеїчні слова рідко змінюють прикметник, і є надзвичайно багато прикладів модифікації дієслова. Наприклад:

별들이 하늘에서 반짝반짝 빛난다. → 별들이 반짝반짝 하늘에서 빛난다. → 반짝반짝, 별들이 하늘에서 빛난다.

Також Чеван (1993) показав, що існують випадки, коли мімічні слова функціонують як компонент речення, який виконує роль декорації значення дієслова.

Наприклад,

철수는 문을 황 소리가 나게 닫았다. → 철수는 문을 소리가 나게 황 닫았다.

철수는 따르릉 소리에 잠을 깨었다. → 철수는 소리에 잠을 따르릉 깨었다.

Щодо звукової категоризації, насправді, багато звукосимволічних слів, очевидно, походять від загальних слів, в основному це дієслова і прикметники.

Наприклад, 굵다 → 굵실굵실, 들다 → 들썩들썩.

Характеристики символіки чи рими можна розглядати як дуже важливий фактор у розумінні тотожності образотворчих та звуконаслідувальних слів. Немає сумніву, що звуконаслідування спочатку базується на фонетичних символах у словотворенні, незалежно від необхідності звучання та значення. З іншого боку, зв'язок між звучанням і значенням ономатопеїчних слів неясний, і чимало таких слів можна розглядати як чітко похідні від загального словника. Деякі з них такі:

가볍다 (легкий): 가분가분:

우리 동생은 동의하여 고개를 가분가분 끄덕였어요.

간지럽다 (що викликає свербіж): 간질간질:

남편은 아이의 겨드랑이를 간질간질 간지럽혀서 우리 귀여운 공주가 까르르 웃었어요.

구기다 (м'яти/комкати): 구깃구깃:

친구는 에세이 잘 안 돼서 원고지를 구깃구깃 접어서 내던졌어요.

넘다 (перевищувати/виходити за межі): 넘실넘실:

어제 비행기가 흔들릴 때마다 종컵에 물이 넘실넘실 흔들렸어요.

대학교를 졸업한 대학생들의 얼굴에는 설렘이 넘실넘실 넘쳐 났어요.

1.2.2. Відмінності між образотворчими та звуконаслідувальними словами

Звуконаслідувальні та образотворчі слова в корейській мові було визнано лексичною категорією, яку разом називають 흥내말, тобто «символічні слова» через їх високу подібність у різних категоріях мови, таких як фонологічна форма, синтаксис і значення. Однак у той час як типові звуконаслідувальні слова базуються на фонетичних символах, які імітують звуки природи, образотворчі слова - це категорія слів, що використовуються для вираження імітації дій, обставин або ситуацій живих або неживих об'єктів і рухів. Це передбачає, що між цими двома поняттями чимало відмінностей, незважаючи на багато спільних характеристик.

У вступі вже згадувалось про те, що різниця між звуконаслідувальною лексикою та образотворчими словами не отримувала до сьогодні належної уваги, що стало перешкодою для розуміння детальної характеристики таких концепцій. Відповідно Чеван (2000, 2006) і Пак Донг Гин (2015) звернули увагу на те, що ці два концепти мають відмінності в різних шарах мови так само, як і схожість, зокрема, Пак Дон Гин (2015) вважав, що виявлення різниці між звуконаслідувальними та образотворчими словами є важливим завданням для підтвердження ідентичності категорії цих концептів і для точного дослідження слів, які представляють їх. Беручи за основу базові дослідження, Пак Донг Гин (2015) кількісно проаналізував різницю між звуконаслідувальною лексикою та образотворчими словами з точки зору фонології. Це має сенс, оскільки було підтверджено, що всебічно характеризувати ономапопейчну лексику без розрізнення звуконаслідувальних та образотворчих слів

недоречно, і що такі дослідження слід проводити на якомусь іншому рівні, відмінному від фонології.

Серед корейської ономапопеїчної лексики можна виділити відсутність чітких граматичних показників, і деякі нові звуконаслідувальні та образотворчі слова можуть взагалі ігнорувати граматичні основи. Звуконаслідувальні та образотворчі слова мають дуже схожі функції, але з іншого боку вони відрізняються. Вони привернули увагу до себе радше через спільні риси, а ніж через відмінності, і зазвичай розглядались як одна концепція. Однак, як не дивно звуконаслідувальні та образотворчі слова мають як відмінні, так і спільні риси, тому вони не є концептами, які можна об'єднати в одну категорію.

Щодо мотивації виникнення, звуконаслідувальні слова відносяться до слів, створених для позначення або опису будь-якого звуку, природного чи штучного, максимально наближеного до цього звуку, але адаптованого до структури фонем та складу відповідної мови, як уже зазначалось раніше. У випадку звуконаслідувальними словами потреба в асоціації між референтом і мовною формою більша, ніж у звичайних мовах. Оскільки звуконаслідування перетворює звук на людську мову, цілком можливо, що звуконаслідувальна лексика буде досить подібною між різними мовами, якщо людський слух і органи вимови однакові.

Образотворча лексика в свою чергу відносяться до слів, які виражають незвукові, тобто неслухові відчуття, перетворюючи їх на слухові враження. Іншими словами, вони описують ситуацію, яка сприймається за допомогою зору, дотику та смаку. Але тут відношення між референтом і мовною формою абсолютно довільне. Тому мало ймовірно, що образотворчі слова будуть подібними в різних мовах.

Чеван (1997), який раніше не звертав особливої уваги на різницю між образотворчими та звуконаслідувальними словами, також показує незначну зміну позиції щодо цього питання у свій праці (2003).

Чеван (2003) зазначав, що образотворчі та звуконаслідувальні слова мають багато схожостей, тому їх часто об'єднують в одну категорію. Однак, якщо розглянути їх окремо, то можна прийти до висновку, що відмінностей не мало, і різниця між образотворчими та звуконаслідувальними словами досі рідко

обговорювалася в дослідженнях. В академічному світі їх розглядають як одну категорію без чіткого розуміння поняття образотворчих та звуконаслідувальних слів, але відмінності у них все ж є.

Так Чеван виділив, в чому саме полягає різниця між образотворчими та звуконаслідувальними словами:

- для звуконаслідувальних слів мовна форма та значення відносно немінуче пов'язані, але для образотворчих слів асоціація абсолютно довільна;
- образотворчі слова набувають нової форми через заміну фонем і повторення, але це не обов'язково відбувається зі звуконаслідувальними словами;
- образотворчі слова формують форму рими за допомогою особливого закінчення, але це не обов'язково характерно для звуконаслідувальних слів;
- звуконаслідувальна лексика супроводжується образотворчими словами і легко розширює своє значення, але образотворчі слова такої властивості не мають.

Висновки до розділу 1

Роблячи фотознімки ми зазвичай хочемо показати свої щирі емоції, аби зберегти їх такими назавжди, бо вони не закарбуються в пам'яті, а передивляючись їх потім можемо освіжити певні моменти в своїй пам'яті, таким чином ми прив'язуємо свої емоції до того, що вже є на картинці. Так само і з ономапоєчною лексикою, яка прив'язує нас до реальної природи та до внутрішніх почуттів.

Ономапоєя включає як кодовані, так і незакодовані елементи, обидва з яких сприяють комунікації, прямій або непрямій. Звуконаслідувальні та образотворчі слова дають змогу читачеві відновити діапазон когнітивних ефектів на основі опису досвіду, наданого автором.

Ці концепти не були в центрі уваги у науковців, лінгвістів та філологів ні декілька десятиліть тому, ні є такими зараз, однак вони усвідомлюють важливість

ролі ономапопеї в лексичі будь-якої мови. І якраз корейська мова багата на ономапопею, однак корейські лінгвісти та науковці дають різні визначення семантичним групам ономапопеїчної лексики, ведучи дебати, до якої частини мови їх віднести. Це і є ознакою того, що ця досить спірна тема повністю і добре не досліджена.

Звуконаслідувальні слова - це слова, які є наслідуванням звуків природи. Судячи з того, що ми чуємо одні і ті самі звуки, наприклад, спів однієї і тієї самої пташки, можна подумати, що всі вони повинні бути однаковими в усіх мовах світу, але це не так, носії різних мов вимовляють та запишуть звуконаслідувальні слова у спосіб, який буде відповідати фонетичній будові їх рідної мови.

Із образотворчими словами ситуація інша, вони імітують стан, форму або рух предметів. І, на відміну від звуконаслідувальних слів, їх набагато більше, і з кожним днем з'являються нові слова, що чітко можна прослідкувати в Інтернеті та в молодіжному сленгу.

Багато азійських мов, наприклад корейська та японська, добре відомі своїм широким використанням звуконаслідувальних та образотворчих слів. Це дуже особлива характеристика, яка значно збагачує лексичну складову мови. Звуконаслідувальні та образотворчі слова мають дуже особливі характеристики з точки зору звукової символіки та морфології, які відрізняють їх від інших слів. Фонологічними характеристиками є голосний аблаут або градація голосних і мутація приголосних. У корейській мові є світлі та темні голосні. Залежно від типу голосної, яка використовується, значення дещо змінюється. Мутація приголосних, також відома як аблаут приголосних, впливає на рівень інтенсивності, акценту та гучності виразу. На додаток до цих фонологічних характеристик, існує одна головна морфологічна особливість-редуплікація, і вона несе значення безперервності, повторення, яке поділяється на повторення одного звуку, із заміною звуку, часткове повторення, а також інтенсивності. Усі ці характеристики відіграють важливу роль як у лінгвістиці, так і в літературі, оскільки вони підсилюють значення того, що намагаються висловити з неймовірною семантичною деталізацією, виразністю та ритмом.

Використовуючи оноματοпеїчну лексику, ми можемо посилити дієвість мови і виражати людські рухи та описувати конкретні об'єкти прямо. Але іноземцям, особливо студентам, які вивчають корейську, дуже важко розуміти та використовувати такі концепти. Тому необхідне вивчення звуконаслідуваних та образотворчих слів, особливо для студентів середнього та високого рівня, які хочуть мати високий рівень комунікації.

РОЗДІЛ 2. АКТУАЛЬНІСТЬ ОНОМАТОПЕЇЧНОЇ ЛЕКСИКИ

2.1. Роль ономатопеїчної лексики в пхансорі та газетах

Часто, коли йдеться про витонченість вираження корейської мови, як приклад наводять звуконаслідувальні та образотворчі слова. Ономатопеїчна лексика традиційно мала унікальну область вираження у літературних творах, але останнім часом активно використовуються і у нещодавно сформованому мовному середовищі, наприклад, у сучасному мовному середовищі та телевізійних субтитрах. Якщо так подивитись, то вона могла зникнути або втратити свою актуальність під впливом китайських та іноземних запозичених слів, але варто зазначити, що розвиток Інтернету та ЗМІ призвів до її відродження.

Корейська є надзвичайно фоновимблїчною мовою, де самі звуки несуть значення. Одне з найбільших труднощів під час вивчення корейської мови є розуміння та повне використання цього тонкого характеру мови, але більшість людей, які не є носіями мови, визнають абсолютну важливість опанування цієї навички. Наприклад, для ефективної комунікації життєво важливий досвід використання ономатопеїчної лексики, оскільки в одному слові чи фразі може бути сконцентровано широкий спектр значень і емоцій, про що ми зазначали неодноразово в курсовій роботі. Хоча ономатопеїчна лексика зустрічається в більшості мов, її особливо багато в корейській; і на відміну від більшості мов, у корейській мові вона широко використовуються в більш офіційних контекстах, таких як заголовки газет.

Існує широкий діапазон ономатопеї у багатьох мовах світу, включаючи Східну Азію, Південно-Східну Азію, а також Центральну Африку. Незважаючи на наявність звуконаслідувальних та образотворчих слів у багатьох мовах, включаючи українську, існують важливі відмінності щодо сфери застосування та мовного реєстру, з яким вони пов'язані. Наприклад, країни зі скромним використанням таких слів часто асоціюють ономатопеїчну лексику з розмовним, незрілим і вульгарним масштабом або відносять її до низьких реєстрів мови. Однак корейські 의성어 та 의태어 використовуються в офіційних і неофіційних реєстрах, як в письмовій, так і в усній мові. Їх можна знайти в манхвах, вебтунах, романах, соціальних мережах,

газетах, неофіційних і офіційних виступах, однак в офіційних документах їх майже не зустрінеш.

Ономатопеїчні слова можна легко знайти в південнокорейських газетах, як у заголовках, так і в текстах статей. Так основні газети Кореї 국민일보, 세계일보, 매일경제, 중앙일보 та 조선일보 публікують статті, в яких ономатопея відіграє релевантну роль, особливо коли використовується в заголовках.

Ономатопеїчна лексика має надзвичайну описову силу, що дозволяє читачам розвинути глибоке емоційне розуміння повідомлення, яке хоче передати заголовок. Головне завдання газетних заголовків – привабити читачів і справити на них відповідне враження, будучи короткими та невимушеними. Образотворчі та звуконаслідувальні слова мають усі ці особливості. Так газета 조선일보 (2020) опублікувала статтю «바이든 승리하면 닭고기 게맛살 뜬다? 하림 한성주가 ‘들썩’», що буквально перекладається як «Якщо президента США Байден переможе, чи підніметься ціна на курку та краба? Ціни на акції Харім та Хансон "злітають". Тут образотворче слово 들썩 описує об'єкт, який легко підняти, але водночас викликає відчуття тремтіння та хвилювання. Дивно, як одне слово, утворене двома складами 들- та -썩, може містити в собі приховані значення, відчуття трепоту та враження. Як можна було помітити, у заголовку образотворче слово береться в лапки, аби привернути увагу читача та підкреслити його значення.

Бувають і випадки, коли в одному заголовку газети використовуються два ономатопеїчних слова. Ось, наприклад, популярна в Кореї газета 세계일보 (2020) опублікувала статтю «관광지는 북적, 마스크는 '획'... 지역감염 재확산 우려», що перекладається як «Туристичні місця кишать людьми, маски знято... Стурбованість викликає поширення інфекції по регіонам». Тут образотворче слово 북적 описує звук людей, які швидко рухаються в купі та шумно розмовляють. Звуконаслідувальне 획 прирівнюється до звуку, який видається під час енергійного зняття маски, хоча як і більшість ономатопеїчних слів, може мати кілька значень залежно від контексту в якому вживається.

Незважаючи на незначне використання ономатопеїчної лексики в офіційних контекстах в європейських мовах, особливо в порівнянні з азійськими, ці

ілюстративні слова широко використовуються в усіх регістрах мови в корейській мові, в тому числі в офіційних газетах. Ономатопеїчна лексика зазвичай використовуються в корейській журналістиці, щоб привернути увагу до заголовків і емоційно зв'язатися з читачем, що і підкреслює значну роль цих слів у корейській мові та необхідність належного введення ономатопеї під час навчання корейської мови як іноземної.

Ономатопеїчна лексика широко використовується в реальному житті, особливо часто в інтернеті, буває й таке, що корейці самі створюють нові звуконаслідувальні чи образотворчі слова, і вони починають віруситись в Інтернеті, з'являючись на усіх платформах. Аби обґрунтувати вище сказане, можна навести приклад слова *쭉스쭉스*, що означає «дуже сором'язливий», або *처떡처떡*, що означає «вигляд жадібного та дикого поїдання їжі». Хоча ці слова були вигадані нещодавно, і вони не відповідають корейській граматиці, вони дуже підходять на заміну усім відомим смайликам.

Не менше ніж в інтернеті, ономатопеїчна лексика використовується і в пхансорі. Це пов'язано з тим, що пхансорі – це в основному усна література, яка створює «ефект показування» через «слухання звуку». Взагалі, пхансорі — репрезентативна традиційна п'єса, в якій часто з'являється ономатопеїчна лексика. Однією з особливостей ономатопеїчних слів, що з'являються в пхансорі, є різноманітне використання фонетичних символів. Наприклад, спів ластівок у одній з п'яти пансорі, які збереглися, *홍보가* можна зустріти таку ономатопеїчну лексику: *내지매, 우지매, 거지연지, 낙지각지, 수지차로, 아리쭉디, 뽀드드드드, 은지덕지, 지지지, 주지주지, 지지지지, 함지오지, 함지표지, 짹짹*. Такі корені слова, як *지, 짹, 배* та *뽀* є репрезентативними звуконаслідувальними частинками, що презентують пташиний спів, і використовуються дуже часто в пісні, щоб надати їй веселості та жвавості. Ономатопеїчна лексика відіграє допоміжну роль у посиленні та розширенні атмосфери, створеної об'єктивною ситуацією, а не створює специфічну атмосферу сама по собі. Її роль полягає в тому, щоб працювати поза загальними обмеженнями фонетичних символів, і роль цієї лексики зводиться до формування і представлення зорових або слухових образів, що й відповідає образній функції. В поезії, чим більше звуконаслідувальних та образотворчих слів використовується, тим більше просодичним та ритмічним стає ефект.

Пхансорі - це перформанс, у якому виступаючий розповідає історію словами, перебуваючи віч-на-віч із глядачами. Зважаючи на особливості цього жанру, використання звуконаслідувальних та образотворчих слів зрештою виконує функцію викликання емоційної реакції аудиторії. Можна впевнено сказати, що часте використання ономатопеї у пхансорі є результатом бажання виразити форму якомога реалістичніше або активувати грайливість ритму, створюваного звуками.

2.2. Роль ономатопеї у вебтунах і манхвах

Ономатопеїчна лексика відносно вільна від норм порівняно із загальною лексикою корейської мови, тому вона змінює свою форму або створює нові звуконаслідувальні та образотворчі слова залежно від ситуації в якій використовується. Нові форми ономатопеї можна легко знайти в Інтернеті, в романах і книжках з малюнками для маленьких дітей, а також в паперових і цифрових коміксах. Тому в цьому підрозділі більше звернемо увагу на роль ономатопеї в коміксах.

Слідом за корейською поп-музикою та корейськими дорамами, у корейській хвилі лідирують манхви та вебтуни. Світовий ринок вебтунів становить трильйони вон, і піднімаються на вершину продажів не лише в Кореї, Японії, а й в країнах Європи та США. Хоча корейські вебтуни все ще знаходяться на початковій стадії своєї популярності порівняно з японськими мангами, все ж вебтуни - цифровий контент із високим потенціалом на світовому ринку коміксів. Корейська індустрія коміксів експортує вебтуни та манхви на закордонні ринки з набагато більшим успіхом, хоча спочатку вони не сприймалися іноземцями, які звикли споживати комікси японською. Тим не менш, кількість переглядів вебтунів та перечинування корейських манхв у світі помітно зростає. Зі зростанням популярності манхв та вебтунів, зростає також і важливість їх перекладу на різні мови. Особливо важливим фактором у перекладі вебтунів та манхв є переклад ономатопеї. Оскільки ономатопеїчна лексика не тільки займає значну частину коміксів, але також має різні типи та шаблони використання для кожної культури, що ускладнює переклад, створюються окремі команди та відділки, які займають належним перекладом таких концептів (Пек Джі Су, 2021).

Затяті фанати манг, манхв та корейських вебтунів повинні були помітити, що майже ні одна манга або вебтун не можуть обійтись без зображення сцен з їжею, її приготування або споживання. У Кореї є слово 밥심, що буквально означає зміцнення і поповнення витривалості та життєвих сил для виконання різних речей після вживання їжі. Для корейців важливо поїсти настільки, що питання, чи вони їли “밥 먹었어요?”, коли вони зустрічаються, є привітанням, а не хвилюванням, чи співрозмовник справді поїв. Тому й не дивно, що різноманітний корейський контент наповнений вмістом про їжу, таким як мокбанг (떡방) та кулінарними шоу. Порівняно новий вебтун «백수세끼» містить дуже багато контенту пов’язаного з їжею, а іконки для кожної нової глави на платформі WEBTOON це ілюстрації, в більшості випадків, традиційних або ж сучасних корейських страв. Цей цифровий комікс розповідає історію головного героя, який розлучається зі своєю дівчиною після семи років знайомства і знаходиться в пошуку роботи, намагається долати життєві рани, постійно відвідуючи ресторани на самоті або готуючи самому, що і називають 밥심. Проаналізувавши усі 152 глави вебтуну, ми змогли виділити найчастіше використовувану ономотопеїчну лексику під час трапези. Таки словами є:

하얍 – звук, який роблять коли готуються покласти їжу до рота («а-а-ам»);

아앙 – альтернативний варіант 하얍;

따끈따끈 - таке слово вживають, коли хочу описати стан чогось теплого, з чого йде пара;

쭈욱 – коли щось тягнеться і рветься (коли тягнуть локшину паличками);

호로록 - звук сьорбання або поїдання локшини, коли вона вже наполовину в роті, і залишилось дібратись до її кінчика, щоб повністю пережувати;

후우 – звук дмухання на їжу, щоб вона не була надто гаряча;

쓱 – звук того, як щось тихо й плавно торкається вздовж поверхні (коли на ложку паличками накладають їжу, щоб вона не розліталась і її було зручніше піднести до рота та з’їсти);

지글지글 – звук смаження у великій кількості олії;

허겁지겁 – як попало щось робити (в контексті вебтуну «поспішно пхати в рота; набивати рот, не пережовуючи і не ковтаючи»).

Типовою характеристикою ономапоетічної лексики, як вже зазначалось в Розділі 1 є те, що такому концепту характерне повторення, коли один і той самий склад повторюється декілька разів. Найбільш поширеними є звуконаслідувальні слова з двома, трьома повторами, однак чотирискладові або більше повторювані форми також зазвичай використовуються в коміксах, як показано нижче:

Три рази: 후후후, 하하하, 삐삐삐, 꿀각꿀각꿀각, 끼끼끼, 흐흐흐, 헤헤헤, 히히히

Чотири рази: 하하하하, 삐삐삐삐, 두근두근두근두근, ㅋㅋㅋㅋ, 툭툭툭툭, 호호호호, 후후후후

П'ять разів: 다다다다다, 삐삐삐삐삐, 광광광광광광

Шість разів: 뚜뚜뚜뚜뚜뚜

З іншого боку, образотворчі слова, які вважаються порівняно новими, як правило, точно дотримуються граматики, що характерна образотворчим словам. Наприклад:

뿌잉뿌잉: така поведінка, рухи, жести, коли людина намагається видатись милою

흐규흐규 : коли так сумно, що аж сльози навертаються

Образно-графічна функція реалізується саме через візуальну складову розміру шрифту, його розташування, а ілюстративно-візуальний ряд відіграє важливу роль для сприйняття реципієнтом того, що намагається донести автор. Привертання уваги читача зазвичай може досягатись кількома способами, включаючи коригування розміру шрифту образотворчих слів та звуконаслідувальних слів, що допомагає читачу переключити увагу на звук та розпізнати, яким він є (мілкий шрифт – тихий звук, великий шрифт – голосні та різкі звуки). Привернути увагу читача може і нестандартне положення звуконаслідувальних і образотворчих слів. Наприклад, горизонтальне (для комфортнішого читання), вертикальне (показує напрямок звідки або куди йде звук), розташування на задньому плані (для створення фону), або ж навпаки на передньому плані (для акцентування уваги реципієнта). Розділення деяких 의성어 чи 의태어 навпіл часто використовується, коли автор намагається підкреслити, що джерелом звуку є саме персонаж, який зображується на картинці. Найбільш популярним нестандартним положенням, особливо в мангах жанру екшн є

безладне розташування, яке використовується аби дати читачеві відчуття хаотичності або ж атмосферу паніки.

Таким чином, образно-графічна функція ономапопеїчної лексики проявляє свої якості в мангах та вебтунах, і саме за допомогою цього мангаки створюють необхідний психологічний та емоційний ефект на цільового читача.

Ономапопеїчна лексика також бере участь в створенні фону, на якому відбуваються головні події. Так само як і образно-графічна функція, про яку йшлося трохи вище, створення фону формує ефект присутності, має вплив на сприйняття тексту, а також виконує роль доповнення того, що відбувається. Зазвичай такі звуконаслідувальні чи образотворчі слова задіяні в реалізації цієї функції, не беруть участі в основному сюжеті манхви чи вебтуну, через що може здатись, що вони виконують незначну роль, однак, вони є фундаментом для створення цілісності картинки, надаючи розповіді наближеності до життя та відчуття реалістичності. Джерелами фонових звуків зазвичай виступають натовп людей, тому мангаки використовують різноманітний спектр слів для опису шуму, криків, гомону, що пояснюється соціокультурним фактором. До таких фонових звуків також можна віднести і фоновий шум телевізора, звуки прибуття потягу на станцію, і тд.

Висновки до розділу 2

Ономапопеїчна лексика настільки розвинена в корейській мові, тому що існувала ще в часи середньовіччя, хоча могла мати інший вигляд та форми, деякі слова зникли назавжди, а деякі мутували, адже корейці підлаштовували їх під нові реальності, з плином того як змінювалась мова, життя, звичаї та культура. Щодо культури, то пхансорі є чудовим прикладом народної корейської музики, яка містить в собі дух історії, адже такий жанр несе в собі все те, що формувалось століттями. Так пхансорі стали носіями ономапопеїчної лексики, яка виконується ссорікуном. Використовується звуконаслідувальна та образотворча лексика через бажання виразити форму якомога реалістичніше та активувати грайливість фізичного ритму, створюваного слуховими звуками. Ссорікун, тобто співак, а також касу, що з корейської «барабанщик», намагаються зробити так, щоб у серйозній напруженій або

в жвавій сцені з жартівливою атмосферою символ голосу належним чином гармоніював із загальною атмосферою сцени.

Не менш важливу роль оноματοпеїчна лексика відіграє і в сучасній корейській культурі, частиною якої є «Корейська хвиля», яка змогла сягнути не лише Азії, а й Західного світу. Так шаленої популярності серед поціновувачів корейської музики набули цифрові комікси, які ще називаються вебтуни. Не усі, але більшість з манхва та вебтунів намагаються передати частинку корейської культури та традицій, тому в цифрових та паперових коміксах можна часто натрапити на сцени закріплених в історії традицій корейців, яких вони притримуються і до сьогоднішнього дня. Таким чином до вебтунів потрапляють і деталі культури їжі. Художники та мангаки віддають більше часу на саму картинку зі сценами в різних епізодах, але й не забувають про звуконаслідувальні та образотворчі слова, які відіграють не менш важливу роль в сприйнятті їх роботи цільовими читачами.

Звуконаслідувальні та образотворчі слова у вебтунах чи манхвах підтримують комунікаційні та естетичні аспекти, а не лише словесні хмаринки, що перекладається. Звуконаслідування та образотворчі слова всередині та ззовні словесних хмаринок також потрібно перекладати, аби описати особливу атмосферу та передати її читачеві. Таким чином, манхви та вебтуни відрізняються динамічністю оповіді та достатньою кількістю оноματοпеїчної лексики, і в зв'язку з такою особливістю в корейській оноματοпеїчній лексиці яскраво проявляється образно-графічна та експресивна функції.

ВИСНОВКИ

Звуки оточують нас всюди, куди б ми не пішли. Вони є у природі, у повсякденному житті, у спілкуванні, адже мова – це теж звуки. Звуконаслідувальна та образотворча лексика є відображенням навколишнього середовища будь-якої людини. Враховуючи те, що звуки існували завжди, деякі вчені припускають, що сама мова формувалась на базі ономатопеїчної лексики, яка і включає в себе звуконаслідувальні та образотворчі слова, і їх теорії підтримують інші науковці та філологи, вважаючи, що висновки не безпідставні, бо утворення мовних одиниць відбувається за допомогою мовного апарату, що відтворює звуки подібні до звуків навколишнього середовища. Однак, деякий час питанню ономатопеїчної лексики та її семантичним групам не приділялось достатньо уваги, адже тема доволі непростя, і пов'язана з психолінгвістикою. Відповідно через нестачу досліджень ономатопеїчної лексики, кожен вчений висуває свою теорію того, до якої частини мови можна віднести такі концепти, але більшість погоджується з тим, що статус ономатопеїчної лексики як частини мови залежить від того, де саме в реченні слово знаходиться, тобто може виступати прислівником, дієсловом, словом, що описує дієслово або вигук, а іноді навіть іменником.

Щодо фонологічних, морфологічних та синтаксичних особливостей ономатопеїчної лексики, то ми змогли дізнатись, яку роль у формуванні ономатопеїчної лексики відіграє гармонія голосних, а також аблаут приголосних (мутація приголосних), тобто прості, інтенсивні та параінтенсивні приголосні в корейській мові.

Ономатопеїчна лексика є важливою семантичною одиницею мови, і їй характерні образно-графічна та експресивна функції, що дозволяє не лише позначити, але і образно охарактеризувати, що є джерелом звуку та наскільки інтенсивним є цей звук, що створює необхідний емоційний та психологічний ефект на реципієнта. Ці функції та властивості ономатопеїчної лексики гарно прослідковуються в газетах, журналах, манхвах та у вебтунах. Варто згадати і традиційну корейську музику пхансори, в якій ономатопеїчна лексика відіграє мало не найважливішу роль через бажання виразити форму якомога реалістичніше або активувати грайливість ритму,

створюваного звуками, аби передати певні емоції та відчуття аудиторії, яка виступає реципієнтом.

Різниця кількості звуконаслідувальної або образотворчої лексики в різних мовах може мати різне відсоткове співвідношення, однак, у корейській мові саме образотворчі слова є поширеними та часто використовуваними. Так завдяки розвитку технологій, бажанню передати ще більше словами, та розвитку людства в цілому, кожного дня з'являються нові і нові образотворчі слова, форми та використання яких іноді пояснюються соціокультурним фактором. Деякі нові форми образотворчих слів входять у вжиток у формі, яка ігнорує граматичні аспекти корейської мови, що ускладнює процес відношення таких слів до однієї з частин мови.

Вселяє надію про те, що ономатопеїчна лексика в корейській мові буде глибше досліджуватись тенденція, помітна серед корейських лінгвістів та філологів, які починають піднімати більш дискусійні теми, які раніше залишались в стороні саме через те, що вони відносились до спірних питань. Так, наприклад, Чеван, який ще в 2003-му році розглядав образотворчі слова та звуконаслідувальну лексику як один концепт, у 2007-му році визнав, що між ними є очевидні відмінності.

Взагалі, немає конкретного систематичного порядку викладання та методів навчання образотворчих та звуконаслідувальних слів, незважаючи на важливість, особливо в корейській мові. Однією з причин є те, що символічні слова не є основними словами, і зазвичай іноземці не відчують труднощів у спілкуванні, якщо не знають тонкощі використання або взагалі не володіють базовими знаннями про ці два концепти, а також, як уже зазначалось неодноразово, вони виступають другорядними елементами в реченні. Однак, варто зазначити, що «комунікативна компетентність» не обмежується виключно граматичними здібностями. Коли хтось вільно розмовляє іноземною мовою, це включає не лише граматичну вільність, але й прагматичну сторону. Ономатопеїчна лексика важлива для спілкування з огляду на адекватне та більш точне, деталізоване вираження думок.

Проаналізувавши сказане вище, можна дійти висновку, що усі поставлені завдання, до яких входило: визначення поняттю ономатопеїчної лексики, виявлення особливостей семантичних груп ономатопеї, виявлення функцій, синтаксичних,

фонологічних та морфологічних особливостей, а також аналіз таких концептів на основі газет, частини корейської культури та сучасних цифрових коміксів – вебтунів було виконано, при застосуванні елементарно-теоретичного методу, що показує причинно-наслідковий зв'язок певних явищ, а також включає: аналіз, порівняння синтез та узагальнення; і емпіричний метод, що дозволив провести вивчення та детальний аналіз наукових текстів корейських та українських науковців.

АНОТАЦІЯ

의성어와 의태어도 우리 주변을 반영한다. 우리 주변의 세상에서 듣고 관찰할 수 있는 소리와 우리가 스스로 만드는 소리는 특정한 상징적 잠재력을 지니고 있다. 한동안 의성어와 의태어에 대한 문제는 주제가 상당히 어렵고 심리언어학과 관련이 있기 때문에 충분한 관심을 받지 못했다. 따라서 의성어와 의태어에 대한 연구가 부족하여 각 과학자들은 그러한 개념이 어떤 품사에 귀속될 수 있는지에 대한 자신의 이론을 제시하지만, 품사서의 의성어와 의태어는 부사, 동사, 명사로도 나타날 수 있다고 믿는 언어학자들이 많다.

의성어와 의태어의 음운론적, 형태론적, 통사적 특징에 대하여 의성어 어휘 형성에 있어서 모음조화가 어떤 역할을 하는지 모음교체, 즉, 평음, 경음, 꺾음의 교체가 어떤 역할을 하는지를 알 수 있었다.

의성어와 의태어는 언어의 중요한 의미적 단위로서 그림적 기능과 표현적 기능을 특징으로 하여 표시할 수 있을 뿐만 아니라 소리의 근원이 무엇인지, 이 소리의 강도가 어느 정도인지를 비유적으로 특징지을 수 있어 정보를 받는 사람에게 필요한 정서적, 심리적 영향을 끼친다. 이러한 의성어와 의태어의 기능과 속성은 신문, 잡지, 만화, 웹툰 등에서 잘 나타난다.

언어마다 의성어와 의태어의 수 차이는 퍼센트가 다를 수 있지만, 한국어에서는 일반적이고 자주 사용되는 비유적 단어이다. 이처럼 기술의 발달과 더 많은 것을 말로 전달하고자 하는 욕구, 그리고 인류 전체의 발전으로 말미암아 날마다 새로운 비유어가 등장하고 그 형태와 쓰임새는 사회문화적으로 설명되기도 한다.

의성어와 의태어의 중요성에도 불구하고 특히 한국말에서 구체적이고 체계적인 교수 순서와 교수법이 없다. 그 이유 중 하나는 외국인들은 이 두 가지 개념의 미묘한 사용법을 모르거나 이 두 가지 개념에 대한 기본적인 지식이 없으면 의사소통에 어려움을 겪지 않다. 그러나 "의사 소통 능력"이 문법 능력에만 국한되지 않는다는 점은 주목할 가치가 있다. 누군가가 외국어를 유창하게 구사한다는 것은 문법적 유창함 뿐만 아니라 실용적인 측면도 포함한다. 의성어와 의태어는 생각을 적절하고 더 정확하고 자세하게 표현한다는 점에서 의사소통에 중요하다.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Мацько Л.І. (1985). Граматичні мови. *Ономатопи в семантико-синтаксичній структурі речення*. Київ: КДПІ імені О.М. Горького. с. 50–57.
- 김홍범 (1995). 한국어 상징어의 동사·의미론적 연구. 서울: 애산학보.
- 박동근 (1990). 건국대 석사학위 논문. 한국어 의성의태어의 의미구조. 서울특별시: 건국대학교. 54 쪽.
- 박동근 (2015). 제41회 한말연구학회 전 국학술대회. 한국어의 의성어와 의태어의 차이 연구. 서울: 한말연구학회.
- 송문준 (1988). 소리흥내말의 씨가름에 대하여. 서울: 한글학회. 139–163 쪽.
- 신중진 (1998). 현대국어 의성의태어 연구. 서울: 서울대학교 대학원. 8 쪽.
- 윤희원 (1993). 의성어·의태어의 개념과 정의. 서울특별시: 새국어생활. 국립국어. 13–14 쪽.
- 정성욱 (2003). 한일 나타나는 의성어의태어 연구. 서울특별시: 중앙대학교.
- 채완 (1993). 의성어, 의태어의 통사와 의미. 서울: 국립국어원. 새국어생활. 54–72 쪽.
- 채완 (1997). 우리말의 의성어와 의태어. 서울: 한글재단. 한글사랑. 38–51 쪽.
- 채완 (2000). 국어 의성어 의태어 연구의 몇 문제. 서울특별시: 진단학보. 진단학회. 208–221 쪽.
- 채완 (2003). 한국어의 의성어와 의태어. 서울: 서울대학교출판부. 71–72 쪽.
- 채완 (2006). 한민족문화연구. 의성어와 의태어의 차이. 서울: 국립국어원. 새국어생활. 159–193 쪽.
- 채완 (2007). 의성어와 의태어의 차이. 서울특별시: 국립국어원. 새국어생활.
- 표준국어대사전 (1999). 서울특별시: 국립국어원.
- 백지수 (2021). 번역 필살기'로 K-웹툰에 날개...네이버가 334억 쏜 이 회사. 머니투데이. Retrieved from <https://news.mt.co.kr/mtview.php?no=2021031915111044673>
- 세계일보. (2020). 관광지는 북적, 마스크는 '획'... 지역감염 재확산 우려. Retrieved from <https://m.segye.com/view/20200503514644>
- 조선일보. (2020). 바이든 승리하면 닭고기·계맛살 뜬다? 하림·한성 주가 '들썩'. Retrieved from <https://m.biz.chosun.com/svc/article.html?contid=2020110601777>